

Hendrikkapelle. (Henri-Chapelle) Q. 254 (St.)

1. wento hut, ndar mo ky kodi, fzi^ont
hantso bay
2. mino hamoro^o estu blur mo natma: ko
gruwit - bogi^o ato
3. hydagon daxi speno zo me^a mi^o met mafino.
speno - we: vo
4. gra van egon kulof es tran we rak (graven
in de koolhof [= moestuin] is...)
5. optat sifit hadot xi^o kor bafomolt bru^o ot
6. dar jri: nar hat mo splot egono romar kreg^o-
ook: spl: ntar (= splinter)
7. dar ma: n vant sifit - of: dar sifor - of: dar
batolje - legda rin lipa
8. in di fabriek i^os nirk^o to xi^o
9. kom he: hintfo
10. pa^otrū ge: das nu^o fira gla: xer bis: r -
o kle: gla: s - o glesko - en pi: nt (arch) - o
haefko (1/2 l)
11. bein^o ur^o turt^o kilo xu: r ki^o fo
12. xo hant an honar vur^o f dait^o litar wi: n
godronko
13. ho hat mo^o mit^o ons stek xodan^o - knopel
(een een bod) - pra^o (v. dor hout)
14. ix ha: n xi kne: ga xi^o
15. va^ostr^o vant i^os nirt mi^o vae: l gori^o ot
16. ix be vrū^o dad ix nirt be mi^o t xogano
17. ix ha: nat nirt xodu^o - hy^o r ens huf^o here
een hierl.
18. we: - of: we: m - hadot xodu^o - dergenige
de do. kō. mt - of: de. wat o. kō. mt
19. spen - spenogrowp - dar bu: bu - 1 gl. dar
lut' lut (een vogel, "l'oiseau à aigrettes.")
20. en ka: lot - mōt (arch) - ba: η - bano^o ot =
flo^o w^o ram - vārvit^o - w^o - mo nato be^o nt -
sampoljone (m^o) - en ka: x - kwarkh^o s: f -
pi^o pol
21. de. k^o l di. ox dorga. nos wolt xi^o hu^o - of:
xi^o klv^o
22. ix saldox perlo ge: vo
23. da enple, ndar lo: to als di o^o sifit a. vbr. i^o ko
24. o hat alon ons bet xokreg^o - of: o es al
ms xob. i^o to wu^o do
25. gef mu^o t we^o i^o br. i^o s^o t^o η - br. i^o for - br. i^o s^o -
of: br. i^o t^o to
26. dat monyme. nt ste: t nirt mi^o do.
27. de: ma: n le^o ft wi: no gra. to se. n^o j^o r
| hē: r (here)
28. dar dy. vol es nirt i^o gan hi^o mol ble: vo
29. da ju. o^o lskirnar xont nogo me^o r go we: st
mit^o tar li^o ror
30. ix kanit i^o dar ko: mo i^o r sta: dōx p. r. i^o t^o be
31. ot fi^o x^o r - of (minder): x^o r^o xan -
linxame: ldra. ηk
32. hē: kanit: t wira^o ko gu^o - o hat ko: spin
33. xit^o mo ste: l i^o n de: br. sam - xi^o to
(= "zetten" en "zitten")
34. ne: hydagon daxi wet nirt mi^o gōke golt
35. hela. ix handogalt we^o i^o kirt gorur^o fo
36. di pē: r i^o s nirt ri: p - do xont nu^o
wita k^o ndar dre. n - kv^o n (enk.)
37. xo x^o n o we^o x nu^o go v^o lē: lē
38. xit^o hat - of: het hat (meer familiaar) - o
dōftō dra. gōhe. pō xo gēlt xutō bry. dō -
bry. dō (= werken, mijten)
39. o xal xo lē. vō a. nirk^o ko: mo - of: o xal ot
sō lē. vō nirt w^o t^o bren^o
40. xesto hlvōds van hē: r mi^o t^o lok kwi: t
41. dar ma: n mot xer xan vrū^o ophōma -
bōfōts - vōrde. dōgō
42. ot i^o s xōv^o r lōx egon e^o r' ko. to zwemo
43. o m^o kē fē: l bō' hēj datō ste. rōg i^o s
44. v^o i^o r murto do hlvōds do va. hā. ^o ε^o n
d^o i^o r do a. ndar hlvōds
45. helōbdōf en xōn ki^o r dad bet op ki^o r: vō
46. o^o xo my^o rōr exō xō vē dōrō v^o i. rō ko

47. spru^{no} op $\text{stuwit}^{\text{ts}}$ voer en wet - of .
 voer en wedersaft
48. där be : mfnij^{r} zal där be : m grifels ka : ma
49. ma : kät öts da v^{e} : nstär tu
50. tfe : gtats felo - of : t^{z} luga - voer da vry : me : s .
 da ku : me : s - z I : nom (lof)- vispär
51. bet spru : I : of (jonger) kuvrö li - vrö ö bet m : v .
 vrö ö bede - me : s spru ö (mest spreiden)-
 pr^{e} ma : ka - of (van een bed) VI : dax ma : ka -
 en lotaram - of : en ta : t - fmi : r
52. di vru hat rix ts : ts da ho : er fnijs
53. xijs vader had en ts : ts ngän su : el
 gu : zes jo : e la : ngk
54. ix hans ma : fx ka : na z ö fni a : ndat
 wa : t ts gu : ?
55. Ru : regär xi : t ma ni : t fæ : l mi : en des
 Xe : gont - z Re : ngk (eigent. = vrouwelijk rund
van één jaar)- en VI : ö (voars: jonge koe die
eenmaal gekalft heeft)
56. I : da pöt ha : nt gen wi : t mi : r
57. där v : vont ö f ste : t nev ens v : vont -
 där hi : t (haand)
58. e ma mi : ts i : rats ka : t fæ mi : tär
 la : l ts spru : ts
59. di ki : ts gi : da gu : t - of : gi : da kl : e -
 li : xt - ni : t
60. z pi : ts a : gans stut stre ka (een paard aan
zijn stuit, = staart trekken).
61. en de : ti : t ka : mdär he : j als jo : f no da
 ki : rmas - of ka : mdär he : je kar jo : e no da
 ki : rmas
62. där pa : tär za : t da xan he : ö gt vol -
 ku : mani : r
63. där hat ma xä : r me där hat mox ni : ks
 xä : za : t
64. da zwer bels ka : ma re : strö k
65. gy : där hy : t ni : t ka : ts
66. I : ts zo : xi : r ki : ts
67. ho ka : ts pan a : gans möt : e : r
68. vör ka : nt m : z we : rman da : x hat en
 ti : zans xy : ts v : vont - en mil nät u : ir
69. dat jö : ngks löpt op bex v v : t
 fo z di : zans baz i : gans pöt - en kan -
 bäst (een kan - barsten).
71. ix wil dator fa : k : t : p : e ma brä : f br : I : t
 f ix ha : wi : r a : gans hat - ke pi : ng (hoofdpyl)
73. ix kan müt xen en smekels z lyt - of :
 müt xen kra : ki : ts lyt - ö ng : u : ?
74. dis no : da nu : r : en - of : no : ka : f ts : ti : t - f pans
 vör br : I : te mög ka : r
75. ix han ö gt f : ö bär van där mög gana : r
76. där zo : r : en - of (meer gewon) där fö : v där
 hö nen i : zo : x v lds : t x ow : r : st
77. wed : I : z a gen ra : m : z : a ka wu : na - där
 ts : x
78. da ru : zo ha : nt la : ng da : r
79. da gö : p : v : ix : e w : v : t fa
80. t k en ks wa : r du : t i : m en ot da : f : p : a
 ku : r : s
81. xi : ng u : r : z en xi : ng or : z ts : p : a
82. hæ : r da : ts tärks - of (gewonen)- t kl : e : ng - ir
 mi : t z k p r ks ngans b : r : f x gans
 voer br ms ts p f ks
83. z di : xan spru : du : ti le : r
84. z bög : r : s hi : t : ts br : ts
85. da lyt xu : ts ni : rks a : nd z r : s Xe : ts le : r
 ri : gdu : m
86. hæ no m : nt i : z dry van du : ts
87. de we : x löpt fæ : f ot i : z m en y : mwe : x
88. ix han væ : r där kl ons z drö mks - of : z
 dry mks - gö gö : r
89. där ge : ts bök ir ka : pöt x gans van en
 ku : ts a : f ts f le : ks
90. xi le : ts wa : r ka : ts en gu : t

91. ir mæ sē:m de:tæt gur:t - st betsta
 92. mæ sēt's murt χur:t kōns φ:go
 93. χy:r:g mæ nō mīgō hur:t
 94. iχ we:t nīr:t wu^o χæmurt χy:r:kr
 95. mæ ky:r:ls keldar ir s χur:t fæ:re^o līr:r
 96. iχ mur:s o:sablur:t dre:ηkō vœ:r stē:rokar
 tō w^o d^o
 97. iχ modsdōftō st fur:r egōns stē:l xē:to
 98. mī brur:r wō:r mō:fj
 99. dōr mī:loh mā:n mā:kt mæ gru^o tō tu:r
 100. di lotar mī:loh ir s dōn ē:n xū:r - sīrgōm
 dōr mī:trōfō
 101. vī:ā r ky:stō de pōts vōls obōnu:r
 102. dō. ir s nīr:ks φvōrōntō xā:go - pōvōntil
 'jō: - sīrōpō:s (vōrōlōp godsdienstīg gebōd).
 103. o kōm sō lē: vō nīr:t mīnūt tō frō:
 104. ir n ita:ljō hadst bē:reχ di vū:r spū:jo
 105. dā:ā r dī:ā r dōrōp dū:jo
 106. ir bō:m hantō: stōfō fan dō bōfō χōvā:ro
 of: hantō dō bōfō φmgōvā:ro
 107. dū. mur:s urs fū:ā tō ens kō: mō bōkī:kō.
 hō: rō (= strelen) - gur:t kō: rō (= goedkeuren).
 108. o ir s fan lō: vō kō: mō mī: tō en dī:kō
 tē: s χē:ā:lt - mō by:ōl
 109. di dō:r ir s u:t by: kō hō:t χōmā:kt
 110. m gōt rō: dō vō: u murt kōns nī: nō
 111. iχ han hīr: i grā:s χōxjīt mē twō:r
 gōnō gur: xō: m
 112. dōr brū: jōr xē:t: wū: r nū:χ tō dū: r
 vō: r tō bur: wō
 113. bā: kō - i g bā: k - dū: u lī: kō - hī: ā bī: r kō
 bī: r kō - vī: ā r bā: kō - i g bur: k - dū: u
 bur: kō - hī: ā r bur: k - vī: ā r bur: kō - vōr
 hā: nī: t χōvā: kō
 114. bī: r nō - i g bī: r n - dū: u by: nō - hī: ā by: nō - of
 bī: r nō - vī: ā r bī: r nō - bī: r nō vōr - i g bu: t - iχ
 hā: n gōbō: nō - bu: tō tō i o: χ

115. o dī: r xōnō klōnō mē nō fīnō
 116. dū. kōns hī: r: i ējōr klījō spī χōnō mā: r: t
 117. o hat χōxā: t dāt s nāmīχ sāl dē: ηkō
 118. dō mā: t sē: t dāt o rē: ā t hō^u
 119. o wō: rō vū: f pī: r: xō
 120. o. nōdōr dī: e: k lījō vō: l vī: ā kōrō
 121. twē: tōr xāl lōtō kō: u χō - t kō: u χ dāt
 122. t hōfō ir s nū: χ: r y: r: n - tē: r s nōχ mē r kō: m
 gōm jīt
 123. mājōnē: s mā: kō rō mī: tōr dō: l vān m
 ē: i
 124. dāt hōm kō xāl dō. o ngōmē: kō lōχ wā: sō
 125. dōr pōstū: r hat χur: o wī: n
 126. ur xō: t hū: s ir s o: f χōvō r ā: nō - bī: ā nō
 (= "branden, inflōn").
 127. dō mī: loh s pī: lītōr tū: t χōnō n y: r vān
 dō hū: r:
 128. dōr hō: stōr lūx vō: r dō kēy: tō dā: x
 129. dō bō: m vān dō kē: ā hā: r (= kruiwagen
 zōndēr rījplāndē) bō: gō o. nōdōr dōr lē: s
 dō bō: m (de bōmē, les arbēst).
 130. dō twī: r: i pī: r y: sō hāndōn hō: u: t
 131. xō hā: nō hōm zū: dē: n bō: gō hō: u
 132. dō sō: s ir s χē: t dōn
 133. dōr s nī: o lī: o t hū: o χ
 134. tī: r s lā: η lī: r: n dāt fōr urs nī: t mī: o
 gō: rē: n hō: r n
 135. nī: fō: pō: r wī: r t nū: u m gō: nō nī: r: d stāt
 136. dū: o - iχ tōnōt - dū: u dē: xōt - hī: ā dē: dōt -
 vī: ā r dō: n dōt - dī: ā r dō: tōt - hī: dō: n dōt -
 i g dī: ā nōt - dū: u dī: ā nōt - hī: ā dī: ā nōt -
 vī: ā r dī: ā nōnōt - dī: ā r dī: ā nōt - hī: dī: ā nōnōt -
 dī: ā nōt - dī: ā nōt mē r - of: dī: ā nōt hī: ā t mē r
 dī: ā nōt hī: ā t mē r
 137. dō: pō: dō: p mē: n tōl - dō: p stē: n - dō: vōl dō: tō
 138. drē: i s - o drē: f - of (in o mē t tī: g) drē: stō -
 hī: ā dō: f - o hōt χōd rō: s

13. $\text{bi}^{\text{r}}\eta\text{s} - \text{ig} \text{bi}^{\text{r}}\eta - \text{du}^{\text{e}} \text{bi}^{\text{r}}\eta\text{s} - \text{h} \text{z}^{\text{a}} \text{bi}^{\text{r}}\eta\text{t} -$ 140. Lokale landnamen: $\text{d} \text{bun} \text{d} \text{a} \text{r} - \text{m} \text{o} \text{m} \text{A} \text{.R} \text{o} \text{g} \text{o}$
 $\text{v} \text{I}^{\text{a}} \text{r} \text{bi}^{\text{r}}\eta\text{s} - \text{d} \text{I}^{\text{a}} \text{r} \text{bi}^{\text{r}}\eta\text{t} - \text{x} \text{i} \text{bi}^{\text{r}}\eta\text{s} - \text{bi}^{\text{r}}\eta\text{t} \text{s} -$ 141. Lokale katernamen: $\text{d} \text{a} \text{r} \text{y} \text{v} \text{a} \text{r} - \text{b} \text{a} \text{r} \text{X} - \text{d} \text{o}$
 $\text{b} \text{o} \text{y} \text{h} \text{z}^{\text{a}} - \text{i} \text{r} \text{h} \text{a} \text{n} \text{g} \text{o} \text{b} \text{o} \text{y} \text{o}$ $\text{w} \text{I}^{\text{r}} \text{z} \text{a} \text{r}$ (nu gedempte "wijer" of vijver).

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is ka'pel

De inwoners heten ka'pelsa

Hun bijnaam luidt: de kni:chtje (= de krijtkoppen).

Aantal inwoners op 31 dec. 1947: 1558.

taaltoestand. De voornaamste wijken zijn: $\text{b} \text{d} \text{q} \text{.r} \text{a} \text{p} - \text{h} \text{v} \text{k} \text{o} \text{l} \text{b} \text{e} \text{r} \text{X}$ (Hockelbach) -
 $\text{p} \text{a} \text{n} \text{t} \text{a} \text{u} \text{:} \text{r} - \text{h} \text{o} \text{e} \text{:} \text{v} \text{r} \text{l} \text{:} \text{h} \text{a} \text{w} \text{e} \text{l}$ - $\text{t} \text{s} \text{w} \text{i} \text{z} \text{a} \text{r}$ (Vijver) - $\text{k} \text{u} \text{l} \text{o} \text{b} \text{e} \text{r} \text{R} \text{a} \text{X}$ - $\text{R} \text{y} \text{:} \text{f} \text{R} \text{u} \text{y} \text{f}$ - $\text{d} \text{:} \text{w} \text{z} \text{r} \text{X}$ (Zuweg)
 $\text{k} \text{r} \text{v} \text{z} \text{o} \text{s}$ (Crayns) - $\text{h} \text{o} \text{:} \text{v} \text{a}$ (Houtvent) - $\text{k} \text{a} \text{t} \text{s} \text{:} \text{m} \text{e}$ (Quatre-Chemin) - $\text{b} \text{u} \text{a} \text{l} \text{e} \text{d} \text{a} \text{m}$ (Bois-les-Dames) -
 $\text{h} \text{u} \text{:} \text{l} \text{I}^{\text{a}}$ (Coulée) - $\text{b} \text{a} \text{j} \text{o}$ (Bayau).

De laatstgenoemde vijf gehuchtjes (het zuiden van de gemeente) zijn Waals, het Diets dialect uit het noorden der gemeente gaat achteruit bij de jeugd, maar wordt toch nog door de meerderheid van de inwoners der noordelijke sectie van de gemeente gesproken. Van officiële zijde (het gemeentebestuur ineluis) wordt al het mogelijke gedaan om de inwoners te overtuigen bij de opvoeding van hun kinderen het Franste gebruik en. Dit initiatief heeft minder succes in de gezinnen waar een van beide of beide grootouders nog leven, doordat de verkeerstaal tussen de oudere geslachten het germaans dialect blijft.

De 4/5 der bevolking bestaat uit landbouwers, de overigen zijn handelaars of werklieden die meest te Welkenraedt te werk zijn gesteld.

Zegslieden: A. L. V.; 63 j.; geb. te Welkenraedt; rentenier, burgemeester, verbleef sinds zijn jeugd in de gemeente; V. van Montsen, M. van hier; spreekt het plaatselijk dialect in de omgang met dialectsprekers van zijn gemeente.

Z. M. H.; 42 j.; hier geb.; gepensioneerd veldwachter; verbleef altijd ter plaatse, V. uit Nederl.-Limburg bij Pels, grens, echter te Hondrikapelle sinds zijn jeugd; M. van Limburg. Zegsman spreekt altijd dialect met de andere dialectsprekers van Hondrikapelle.